

Dr. S. Hilal ÜÇÜNCÜ

**MEDENÎ YARGILAMA HUKUKUNDA
KİŞİSEL VERİLERİN VE
SIRLARIN KORUNMASI**

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	VII
TEŞEKKÜR.....	IX
İÇİNDEKİLER.....	XIII
KISALTMALAR.....	XXV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM KİŞİSEL VERİ VE SIR KAVRAMI İLE KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HAKKI VE SIRLARIN KORUNMASI MENFAATİNE İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

§1. KİŞİSEL VERİ VE SIR KAVRAMLARI	5
I. KİŞİSEL VERİ KAVRAMI HAKKINDA TEMEL BİLGİLER.....	5
A. Kişisel Veri Tanımı.....	5
B. Kişisel Verinin Unsurları	7
1. Bilgi	8
2. Kimliği Belirli veya Belirlenebilir Kişi.....	9

3. Bilginin Kimliği Belirli veya Belirlenebilir Kişiyeye İlişkin Olması	13
C. Hassas Kişisel Veri Kavramı.....	15
1. Hassas Kişisel Verinin Tanımı ve Türleri	16
2. Hassas Kişisel Verilerin İşlenebileceği Hallerden Biri: Yargılama Sırasında Hassas Kişisel Verilerin İşlenebilmesi.....	18
D. Medenî Yargılama Hukukunda Kişisel Verilerin Yeri.....	20
II. SIR KAVRAMI İLE İLGİLİ TEMEL BİLGİLER	21
A. Genel Olarak	21
B. Ticarî Sır.....	24
C. Meslek Sırrı.....	35
§2. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HAKKI	36
I. GENEL OLARAK.....	36
II. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HAKKININ HUKUKÎ NİTELİĞİ.....	37
A. Ekonomik Hak Yaklaşımı	38
1. Mülkiyet Hakkı Görüşü	39
2. Fikrî Mülkiyet Hakkı Görüşü.....	40
B. Temel İnsan Hakkı Yaklaşımı	41
C. Değerlendirme	42
§3. SIRLARIN KORUNMASI MENFAATİ.....	45
§4. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HAKKI VE SIRLARIN KORUNMASI MENFAATİNİN BAZI ANAYASAL HAK VE İLKELERLE İLİŞKİSİ	47
I. HUKUKÎ GÜVENLİK İLKESİ	47
II. ADİL YARGILANMA HAKKI	49
III. İNSAN ONURU İLE KİŞİLİĞİN SERBESTÇE GELİŞTİRİLMESİ HAKKI KAPSAMINDA BİLGİNİN GELECEĞİNİ BELİRLEME HAKKI	52
IV. KİŞİNİN DOKUNULMAZLIĞI, MADDÎ VE MANEVÎ VARLIĞI	56

A. Genel Olarak	56
B. Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 292'nci Maddesinin Türk Medenî Kanunu'nun 284'üncü Maddesi Karşısındaki Yeri	57
C. Soybağı Tespiti İçin İncelemenin Kişi Dokunulmazlığı ve Kişisel Verilerin Korunması Hakkına Etkisi	60
1. Soybağı Tespiti İçin İncelemeye Katlanma Zorunluluğunun Kişilik Haklarını İhlâl Etmediği Görüşü	61
2. Soybağı Tespiti İçin İncelemeye Katlanma Zorunluluğunun Kişilik Haklarını İhlâl Ettiği Görüşü	62
3. Değerlendirme	63
V. ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİ	71
VI. KONUT DOKUNULMAZLIĞI	76
VII. HABERLEŞME HÜRRİYETİ	82
VIII. DÜŞÜNCEYİ AÇIKLAMA VE YAYMA HÜRRİYETİ	86
A. Düşünceyi Açıklama ve Yayma Hürriyetinin Bir Görünümü Olarak Basın Hürriyeti	88
1. Genel Olarak	88
2. Medya Aleniyeti - Dolaylı Aleniyet Kavramları ve Bu Kavramların Kişisel Verilerin Korunması Hakkıyla İlişkisi	90
3. Yargılama Sırasında Kayıt Yapılması ve Bunların Kitle İletişim Araçları Vasıtasıyla Yayınlanması	94
IX. DİN VE VİCDAN HÜRRİYETİ	100
X. BİLGİ EDİNME HÜRRİYETİ	102
§5. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HAKKI VE SIRLARIN KORUNMASI MENFAATİNE İLİŞKİN DÜZENLEMELER	106

I.	KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HAKK VE SIRLARIN KORUNMASI MENFAATİNE İLİŞKİN ULUSLARARASI DÜZENLEMELER	106
A.	BM Düzenlemeleri.....	107
B.	Avrupa Konseyi Düzenlemeleri.....	108
1.	Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi	108
2.	Kişisel Verilerin Otomatik İşlenmesi Sırasında Gerçek Kişilerin Korunmasına Dair Sözleşme.....	109
C.	OECD Rehber İlkeleri	111
D.	TRIPS.....	111
E.	Avrupa Birliği Düzenlemeleri	112
1.	Genel Olarak	112
2.	AB Temel Haklar Şartı.....	113
3.	95/ 46/ EC sayılı Kişisel Verilerin İşlenmesinde Gerçek Kişilerin Korunması ve Serbest Veri Trafiğine İlişkin Direktif.....	114
4.	2016/ 679/ EC sayılı Genel Veri Koruma Tüzüğü.....	114
5.	2004/ 48/ EC sayılı Sınai Hakların Korunmasına Dair Direktif.....	117
6.	2016/ 943/ EC sayılı Gizli Know-How ve Gizli Ticari Bilgilerin (Ticari Sırların) Hukuka Aykırı Olarak Elde Edilmesi, Kullanılması ve Açıklanmasına Karşı Korunmasına Dair Direktif.....	119
II.	KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HAKKI VE SIRLARIN KORUNMASI MENFAATİNE İLİŞKİN ULUSAL DÜZENLEMELER.....	123
A.	Anayasa.....	123
B.	Kişisel Verilerin Korunması Kanunu	124
C.	Hukuk Muhakemeleri Kanunu.....	126
D.	Diğer Kanunlar	128
1.	Türk Medeni Kanunu ve Türk Borçlar Kanunu	128
2.	Bilgi Edinme Kanunu	129

3. Elektronik İmza Kanunu.....	130
4. Devlet Memurları Kanunu.....	130
5. Avukatlık Kanunu.....	131
6. Sınai Mülkiyet Kanunu.....	131
§6. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HAKKI İLE SIRLARIN KORUNMASI MENFAATİNİN MEDENİ YARGILAMA HUKUKUNA HÂKİM OLAN İLKELERLE İLİŞKİSİ	133
I. TASARRUF İLKESİ VE TARAFLARCA GETİRİLME İLKESİ	133
II. HUKUKÎ DİNLENİLME HAKKI	138
A. Hukukî Dinlenme Hakkının Anlamı ve Önemi.....	138
B. Hukukî Dinlenme Hakkına Müdahale Edilmesi	142
1. Hukukî Dinlenme Hakkının Sınırlanmayacağı Görüşü	146
2. Hukukî Dinlenme Hakkının Sınırlanabileceği Görüşü	151
a. İspat Yükünü Taşıyan Tarafın Hukukî Dinlenme Hakkından Vazgeçmesi.....	155
b. İspat Yükünü Taşımayan Tarafın Hukukî Dinlenme Hakkından Vazgeçmesi.....	157
3. Görüşlerin Değerlendirilmesi.....	161
III. ALENİYET İLKESİ	166
A. Genel Olarak	166
B. Aleniyet İlkesinin Yargılamaya Olumlu ve Olumsuz Yansımaları	168
IV. DOĞRUDANLIK İLKESİ VE HÂKİMİN DELİLLERİ SERBESTÇE DEĞERLENDİRMESİ	170
V. HÂKİMİN DAVAYI AYDINLATMA ÖDEVİ.....	171
VI. TARAFLARIN DOĞRUYU SÖYLEME VE DÜRÜST DAVRANMA ÖDEVİ.....	175

İKİNCİ BÖLÜM
MEDENÎ YARGILAMA HUKUKU
ÇERÇEVESİNDE TARAFLARIN
VE ÜÇÜNCÜ KİŞİLERİN KİŞİSEL
VERİLERİNİN VE SIRLARININ
KORUNMASI İÇİN BAŞVURULABİLECEK
İMKÂNLAR

§1. MEDENÎ YARGILAMA HUKUKUNDA TARAFLARIN KİŞİSEL VERİLERİNİN VE SIRLARININ KORUNMASI ...	183
I. GENEL OLARAK.....	183
II. TARAFLARIN KİŞİSEL VERİLERİNİN VE SIRLARININ ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE KARŞI KORUNMASI	184
A. Genel Olarak	184
B. Tarafların Kişisel Verilerinin ve Sırlarının Korunması Amacıyla Aleniyetin Kaldırılması	184
1. Duruşma Aleniyetinin Kaldırılması: Gizli Yargılama	185
a. Genel Olarak	185
b. Gizli Yargılama Sebebi Olarak Kişisel Verilerin Korunması Hakkı ve Sırların Korunması Menfaati	185
i. Alman Hukukunda Durum.....	186
ii. İsviçre Hukukunda Durum	188
iii. Avusturya Hukukunda Durum	191
iv. Türk Hukukunda Durum	191
v. Değerlendirme	193
c. Gizli Yargılama Yapılması	194
d. Gizli Yargılamada Hazır Bulunanlara Susma Yükümlülüğü Getirilmesi	197
i. Gizli Yargılamada Hazır Bulunmayan Taraf Bakımından Susma Yükümlülüğünün Genişletilmesi	197

---

ii. Gizli Yargılamada Hazır Bulunmayan Tarafların Avukatının Susma Yükümlülüğünün Kapsamı.....	198
2. Hükümün Tefhiminin Aleniyetinin Kaldırılması.....	199
C. Tarafların Kişisel Verilerinin ve Sırlarının Korunması Amacıyla İlgili Üçüncü Kişilerin Dava Dosyasını İnceleme Haklarının Sınırlandırılması	204
1. Alman Hukukunda Durum.....	204
2. İsviçre Hukukunda Durum	206
3. Avusturya Hukukunda Durum	207
4. Türk Hukukunda Durum	208
5. Değerlendirme	212
D. Tarafların Kişisel Verilerinin ve Sırlarının Mahkeme Kararının Yayınlanmasında Korunması.....	216
1. Alman Hukukunda Durum.....	217
2. Türk Hukukunda Durum	223
3. Değerlendirme	227
III. TARAFLARIN KİŞİSEL VERİLERİNİN VE SIRLARININ BİRBİRLERİNE KARŞI KORUNMASI.....	231
A. Genel Olarak	231
B. Mutlak Koruma Sağlanması.....	232
1. Genel Olarak	232
2. Mutlak Koruma Sağlanmasına İlişkin Görüşler.....	233
a. Mutlak Koruma Sağlanabileceği Görüşü.....	233
b. Mutlak Koruma Sağlanamayacağı Görüşü.....	234
c. Görüşlerin Değerlendirilmesi.....	235
C. Nispî Koruma Sağlanması	240
1. Yargılama Öncesi Aşamada Nispî Koruma Sağlanması	240
a. Genel Olarak	240
b. Yargılama Öncesi Aşamada Nispî Koruma Sağlayan İmkânlar	244

i. Üç Aşamalı Usul.....	244
ii. Denetçi Usulü	245
iii. Düsseldorf Usulü.....	247
aa. Genel Olarak	247
bb. Düsseldorf Usulünün Sınırı.....	252
cc. Alternatif ve Tamamlayıcı Yöntemler	253
dd. Türk Hukukunda Yargılama Öncesi Aşamada Nispî Koruma Sağlayan İmkânların Uygulanabilirliği.....	254
2. Yargılama Sırasında Nispî Koruma Sağlanması:	
Kapalı Yargılama	259
a. Genel Olarak	259
b. Kapalı Yargılamadan Kaçınma Yolları.....	260
i. Tahkim veya Arabuluculuğa Başvurulması...	261
ii. Vakıa İncelemesinin Aşamalandırılması.....	262
iii. Teminat Gösterilmesi	264
iv. Yargılamanın Durdurulması	266
v. Sırları Tehlikeye Düşüren Delillerin Talifiği	268
vi. Karar İçin Önemli Olmayan Sırların Keşif (İnceleme) Vasıtasıyla Korunması	269
vii. Değerlendirme	271
c. Mahkemenin Kısmen Dışlanması Yoluyla	
Kapalı Yargılama	272
i. Genel Olarak	272
ii. Mahkemenin Kısmen Dışlanması Yoluyla Kapalı Yargılamaya Örnek Teşkil Eden Bazı Kararlar.....	273
aa. Nürnberg Eyalet Yüksek Mahkemesinin 08.05.1984 Tarihli Kararı	273
bb. Karlsruhe Eyalet Yüksek Mahkemesinin 13.06.1990 Tarihli Kararı	274
cc. Federal Almanya Yüksek Mahkemesinin 12.11.1991 Tarihli Kararı	275
dd. Federal Almanya Yüksek Mahkemesinin 21.04.2005 Tarihli Kararı	276
iii. Değerlendirme	277

d. Taraflardan Birisinin Kısmen Dışlanması	
Yoluyla Kapalı Yargılama.....	280
i. Genel Olarak	280
ii. Karşılaştırmalı Hukukta Durum	281
aa. Alman Hukukunda Durum.....	281
bb. İsviçre Hukukunda Durum	283
cc. Avusturya Hukukunda Durum	286
dd. Anglo-Amerikan Hukukunda Durum.....	286
(i) Amerikan Hukuku.....	286
(ii) İngiliz Hukuku.....	288
ee. Japon Hukukunda Durum.....	289
iii. Taraflardan Birisinin Dışlanması Yoluyla Kapalı Yargılamanın Şartları.....	290
aa. Korunmaya Değer Bir Sırrın Varlığı.....	290
bb. Sırrın İspat Yükünü Taşımayan Tarafa Ait Olması.....	290
cc. Mahkemenin Karşı Taraftan Saklanan Sırlara İlişkin Tam Bilgiye Sahip Olması	291
dd. İspat Yükünü Taşıyan Tarafın Yargılamadan Dışlanması	291
iv. Dışlanan Tarafın Avukatının Kapalı Yargılamada Hazır Bulunması	291
aa. Genel Olarak	291
bb. Dışlanan Tarafın Avukatının Kapalı Yargılamada Hazır Bulunamayacağı Görüşü	292
cc. Dışlanan Tarafın Avukatının Kapalı Yargılamada Hazır Bulunabileceği Görüşü: Avukat Çözümü	293
(i) Dışlanan Tarafın Mahkemece Atanan Tarafsız Bir Avukat Vasıtasıyla Temsil Edilmesi.....	297
(ii) Dışlanan Tarafın Bizzat Atadığı Avukat Vasıtasıyla Temsil Edilmesi.....	297
dd. Görüşlerin Değerlendirilmesi.....	298

v. Taraflardan Birisinin Dışlanması Yoluyla Kapalı Yargılama Usulü	300
aa. İlk Aşama: Mahkemenin Sırların Korunmaya Değer Olup Olmadığı Hakkında İncelemesi	302
bb. İkinci Aşama: Kapalı Yargılamanın Yapılması	304
vi. Kapalı Yargılamayı Tamamlayıcı Önlemler ..	305
aa. Dosya İnceleme Hakkının Sınırlandırılması	305
bb. Sırların Hükmün Tefhiminde ve Yazılmasında Korunması	307
vii. Kanun Yolu İncelemesi	308
viii. Kapalı Yargılama Yapılabilmesi İçin Gerekli Olan Kanunî Dayanak	310

§2. MEDENÎ YARGILAMA HUKUKUNDA ÜÇÜNCÜ KİŞİLERİN KİŞİSEL VERİLERİNİN VE SIRLARININ KORUNMASI	313
I. GENEL OLARAK.....	313
II. TARAFLARDAN HER İKİSİNİN DE DIŞLANMASI YOLUYLA KAPALI YARGILAMA	314
III. ÜÇÜNCÜ KİŞİNİN TANIKLIKTAN ÇEKİNME HAKKI.....	315
A. Genel Olarak	315
B. Tanıklıktan Çekinme Nedenleri.....	316
1. Kişisel Nedenlerle Tanıklıktan Çekinme	316
2. Sır Nedeniyle Tanıklıktan Çekinme	317
3. Menfaat İhlâl Tehlikesi Nedeniyle Tanıklıktan Çekinme.....	323
C. Tanıklıktan Çekinme Usulü	325
IV. ÜÇÜNCÜ KİŞİNİN SIRLARININ TARAFLARCA YARGILAMAYA GETİRİLMESİ	326

V. ÜÇÜNCÜ KİŞİNİN DAVA DOSYASINA GİREN KİŞİSEL VERİLERİNİN VE SIRLARININ KORUNMASI	328
--	-----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
MEDENÎ YARGILAMA HUKUKUNDA
KİŞİSEL VERİLERİN VE SIRLARIN
KORUNMASINA İLİŞKİN BAZI ÖZEL VE
BAĞLANTILI DURUMLAR

§1. ELEKTRONİK ORTAMDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI	331
§2. ÇEKİŞMESİZ YARGIDA KİŞİSEL VERİLERİN VE SIRLARIN KORUNMASI	337
I. GENEL OLARAK.....	337
II. İLGİLİLERİN KİŞİSEL VERİLERİNİN VE SIRLARININ ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE KARŞI KORUNMASI	338
A. Alman Hukukunda Durum.....	338
B. Avusturya Hukukunda Durum	339
C. Türk Hukukunda Durum	340
D. Değerlendirme	341
III. İLGİLİLERİN KİŞİSEL VERİLERİNİN VE SIRLARININ BİRBİRLERİNE KARŞI KORUNMASI.....	342
§3. TAHKİM YARGILAMASINDA KİŞİSEL VERİLERİN VE SIRLARIN KORUNMASI	344
I. GENEL OLARAK.....	344
II. TARAFLARIN KİŞİSEL VERİLERİNİN VE SIRLARININ ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE KARŞI KORUNMASI	345
III. TARAFLARIN KİŞİSEL VERİLERİNİN VE SIRLARININ BİRBİRLERİNE KARŞI KORUNMASI.....	347

A. Metinlerin Karartılması ve Kısıtlamalar Yapılması.....	348
B. Somutlaştırma Yükünün Hafifletilmesi.....	349
C. Teminat Alınması	349
D. Sır Saklama Şartı/ Sözleşmesi Yapılması	350
E. Tarafların Hukukî Dinlenilme Haklarından Önceden Vazgeçmeleri	350
F. Taraf Aleniyetinin Sınırlandırılması.....	352
1. Caucusing: Taraflardan Biriyle Özel Oturum Yapılması	352
2. in camera Verfahren: Kapalı Yargılama	353
§4. ARABULUCULUK SÜRECİNDE KİŞİSEL VERİLERİN VE SIRLARIN KORUNMASI	357
I. GENEL OLARAK.....	357
II. ARABULUCULUKTA GİZLİLİK.....	358
A. Genel Olarak	358
B. Tarafların Kişisel Verilerinin ve Sırlarının Üçüncü Kişilere Karşı Korunması: Dış İlişkide Gizlilik	359
C. Tarafların Kişisel Verilerinin ve Sırlarının Birbirlerine Karşı Korunması: İç İlişkide Gizlilik	360
§5. İCRA HUKUKUNDA KİŞİSEL VERİLERİN VE SIRLARIN KORUNMASI	361
I. GENEL OLARAK.....	361
II. TARAFLARIN KİŞİSEL VERİLERİNİN VE SIRLARININ ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE KARŞI KORUNMASI	362
III. TARAFLARIN KİŞİSEL VERİLERİNİN VE SIRLARININ BİR BİRLERİNE KARŞI KORUNMASI.....	366
SONUÇ	371
KAYNAKÇA	383